

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04 UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
ZESPÓŁ REALIZACJI 00 - 503 W A R S Z A W A
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17 TELEFAX 629 - 40 - 89
INTERNET: <http://www.cbos.pl> E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/174/99

CO POWINNO MIEĆ WPŁYW NA WYSOKOŚĆ WYNAGRODZENIA NAUCZYCIELI?

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LISTOPAD '99

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Debata nad rządowym projektem nowelizacji Karty Nauczyciela, przeprowadzona w Sejmie na początku listopada, dotyczyła m.in. nowego systemu awansu zawodowego nauczycieli oraz zasad ich wynagradzania. Z naszych dotychczasowych badań wynika, że powszechnym poparciem społecznym cieszy się ten element projektu reformy edukacji, który dotyczy wynagradzania nauczycieli zgodnie z ich kwalifikacjami i jakością pracy¹.

W listopadowym sondażu² wymieniliśmy trzynaście kryteriów, które mogłyby być brane pod uwagę przy ustalaniu pensji nauczycieli. Zadaniem ankietowanych było określenie wpływu każdego z nich na wysokość wynagrodzenia w tym zawodzie. Badani niemal jednomyślnie opowiedzieli się za tym, by zarobki nauczycieli uzależnić od poziomu ich przygotowania do zawodu, od stażu pracy w zawodzie nauczyciela, a także od uczestnictwa w kursach doszkoleniowych. Powszechnym poparciem społecznym cieszy się również stosowanie takich kryteriów, jak liczba godzin przepracowanych w tygodniu oraz wyniki nauczania.

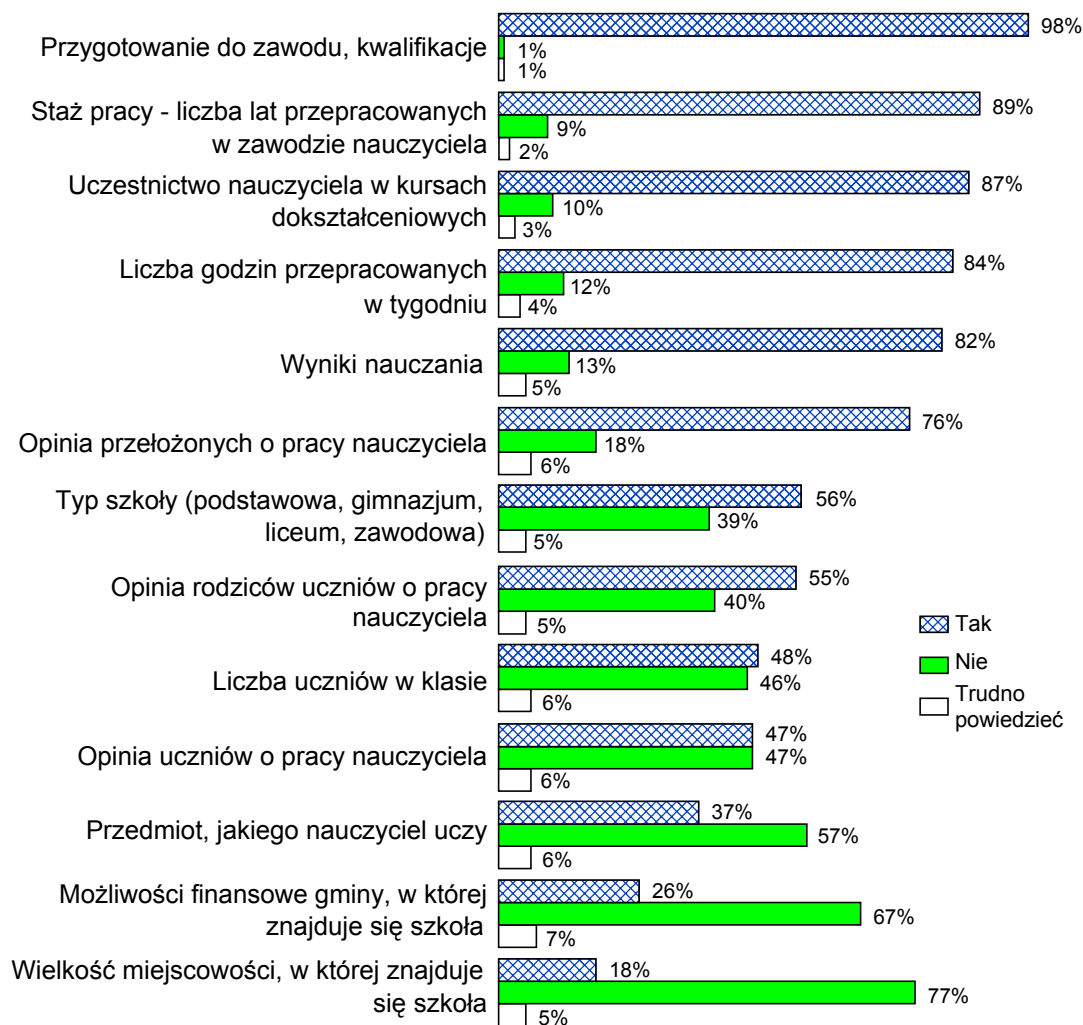
Trzy czwarte ankietowanych uznaje, że przy określaniu wysokości pensji nauczyciela należy się liczyć z opinią przełożonych na temat jego pracy, jedna piąta uważa jednak, że czynnik ten nie powinien mieć wpływu na wynagrodzenie. Ze znacznie mniejszym poparciem spotyka się ewentualny wpływ opinii rodziców uczniów (55% opowiada się za braniem jej pod uwagę, 40% jest przeciw) oraz samych uczniów (47% za i 47% przeciw).

Z listy czynników składających się na szeroko rozumiane warunki pracy nauczycieli ankietowani najczęściej wskazują na znaczenie typu szkoły (podstawowa, gimnazjum, liceum, zawodowa) przy ustalaniu pensji (56% głosów za, 39% przeciw). Bardziej kontrowersyjne natomiast jest dla nich kryterium liczby uczniów w klasie - 48% opowiada się za braniem go pod uwagę, 46% wyraża sprzeciw.

¹ Zob. komunikaty CBOS: „Ocena polskiego szkolnictwa, społeczne poparcie dla reformy”, maj '98; „Społeczne poparcie dla reformy szkolnictwa”, kwiecień '99; „Reforma edukacji w opinii społecznej”, sierpień '99.

² Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (114), 10-15 listopada '99, reprezentatywna próba losowo-adresowa dorosłej ludności Polski (N=1089).

RYS. 1. JAK PAN(I) SĄDZI, CZY WYMIENIONE CZYNNIKI POWINNY MIEĆ WPLYW NA WYSOKOŚĆ WYNAGRODZENIA NAUCZYCIELI CZY RACZEJ NIE?

W przypadku pozostałych czynników wyraźną przewagą mają ankieterzy oponujący przeciwko ich wpływowi na wysokość płacy nauczycielskiej. Dotyczy to m.in. przedmiotu nauczania (57% nie zgadza się na branie go pod uwagę, 37% jest za jego uwzględnieniem). Najsilniejszy sprzeciw społeczny wywołuje jednak możliwość uzależnienia wysokości wynagrodzenia nauczycieli od wielkości miejscowości, w której placówka ta działa (77% przeciw, 18% za), a także od stanu finansów gminy, do której szkoła należy (67% przeciw, 26% za).

Opracowała
Bogna WCIÓRKA

A N E K S

Tabela 1. Jak Pan(i) sądzi, czy opinia przełożonych o pracy nauczyciela powinna mieć wpływ na wysokość wynagrodzenia nauczycieli czy raczej nie?

	(%)			
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	76	18	5	1089
Płeć				
Mężczyźni	76	19	4	516
Kobiety	76	18	6	573
Wiek				
18-24 lat	80	18	2	156
25-34	80	18	3	192
35-44	76	20	4	222
45-54	76	20	4	200
55-64	75	18	7	139
65 lat i więcej	72	16	12	180
Miejsce zamieszkania				
Wieś	79	14	7	401
Miasto do 20 tys.	80	18	2	128
20 - 100 tys.	83	14	4	213
101 - 500 tys.	74	24	2	210
501 tys.i więcej mieszk.	60	31	9	136
Wykształcenie				
Podstawowe	75	15	10	308
Zasadnicze zawodowe	78	19	3	251
Średnie	78	19	3	415
Wyższe	71	25	4	115
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier.,inteligencja	72	24	4	91
Prac.umysł.niż.szczebła	88	10	2	119
Pracownicy fiz.- umysł.	82	15	3	62
Robotnicy wykwalifikowani	73	22	5	102
Robotnicy niewykwalifik.	73	24	3	35
Rolnicy	80	15	4	70
Pracujący na własny rach.	61	32	8	59
Bierni zawodowo				
Renciści	74	16	10	123
Emeryci	72	19	9	215
Uczniowie i studenci	75	25	0	63
Bezrobotni	86	12	1	90
Gospodynie domowe i inni	77	17	6	60
Pracuje w:				
sferze budżetowej,				
inst. państw. publicznej	84	13	3	206
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	66	27	7	107
sekt. pryw. poza rolnict.	72	24	4	179
prywatnym gosp. rolnym	78	16	6	82
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	80	15	5	151
276 - 399	79	16	6	126
400 - 549	80	16	5	250
550 - 799	72	22	5	181
Powyżej 799 zł	76	20	4	152
Ocena własnych war. mater.				
Złe	78	18	5	329
Średnie	76	18	6	494
Dobre	74	21	5	266
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	75	20	5	66
Raz w tygodniu	78	17	5	568
1-2 razy w miesiącu	77	16	7	182
Kilka razy w roku	75	24	1	183
W ogóle nie uczestniczy	68	23	9	90
Poglądy polityczne				
Lewica	78	17	5	254
Centrum	75	23	3	320
Prawica	78	18	4	289
Trudno powiedzieć	74	15	11	222

Tabela 2. Jak Pan(i) sądzi, czy **opinia rodziców uczniów o pracy nauczyciela** powinna mieć wpływ na wysokość wynagrodzenia nauczycieli czy raczej nie?

	(%)			
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	55	40	5	1089
Płeć				
Mężczyźni	56	39	5	516
Kobiety	55	40	6	573
Wiek				
18-24 lat	46	47	7	156
25-34	62	36	1	192
35-44	59	38	4	222
45-54	56	42	2	200
55-64	49	42	9	139
65 lat i więcej	55	34	11	180
Miejsce zamieszkania				
Wieś	56	35	8	401
Miasto do 20 tys.	53	43	3	128
20 - 100 tys.	58	37	5	213
101 - 500 tys.	53	44	3	210
501 tys.i więcej mieszk.	51	45	3	136
Wykształcenie				
Podstawowe	55	36	10	308
Zasadnicze zawodowe	58	36	7	251
Średnie	55	43	2	415
Wyższe	53	46	1	115
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	48	52	0	91
Prac. umysł. niż. szczebla	61	38	1	119
Pracownicy fiz.- umysł.	63	35	2	62
Robotnicy wykwalifikowani	55	38	7	102
Robotnicy niewykwalifik.	46	34	20	35
Rolnicy	62	34	4	70
Pracujący na własny rach.	54	45	1	59
Bierni zawodowo				
Renciści	61	26	13	123
Emeryci	52	41	8	215
Uczniowie i studenci	48	52	0	63
Bezrobotni	58	39	3	90
Gospodynie domowe i inni	51	43	6	60
Pracuje w:				
sferze budżetowej, inst. państw., publicznej	54	45	1	206
społce właścicieli prywatnych i państwa	58	37	5	107
sekt. pryw. poza rolnict. prywatnym gosp. rolnym	53	41	6	179
prywatnym gosp. rolnym	60	32	7	82
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	61	35	4	151
276 - 399	58	36	7	126
400 - 549	59	42	5	250
550 - 799	52	41	7	181
Powyżej 799 zł	50	47	3	152
Ocena własnych war. mater.				
Złe	59	34	6	329
Średnie	55	39	6	494
Dobre	51	46	3	266
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	60	39	1	66
Raz w tygodniu	56	38	6	568
1-2 razy w miesiącu	50	41	9	182
Kilka razy w roku	59	39	2	183
W ogóle nie uczestniczy	46	50	4	90
Poglądy polityczne				
Lewica	54	42	3	254
Centrum	56	41	3	320
Prawica	55	43	2	289
Trudno powiedzieć	55	30	15	222

Tabela 3. Jak Pan(i) sądzi, czy **typ szkoły (szkoła podstawowa, gimnazjum, liceum, szkoła zawodowa)** powinien mieć wpływ na wysokość wynagrodzenia nauczycieli czy raczej nie?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	56	39	5	1088
Płeć				
Mężczyźni	55	38	6	516
Kobiety	56	40	4	572
Wiek				
18-24 lat	48	48	4	156
25-34	59	38	2	192
35-44	60	37	3	221
45-54	58	39	2	200
55-64	51	40	9	139
65 lat i więcej	54	36	10	180
Miejsce zamieszkania				
Wieś	58	34	7	401
Miasto do 20 tys.	52	44	4	128
20 - 100 tys.	59	38	3	212
101 - 500 tys.	49	47	4	210
501 tys.i więcej mieszk.	57	41	2	136
Wykształcenie				
Podstawowe	55	36	8	308
Zasadnicze zawodowe	55	40	5	250
Średnie	55	42	3	415
Wyższe	61	38	1	115
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	56	44	1	91
Prac. umysł. niż. szczebla	59	37	3	119
Pracownicy fiz.- umysł.	62	36	2	62
Robotnicy wykwalifikowani	53	40	6	101
Robotnicy niewykwalifik.	72	28	0	35
Rolnicy	61	33	7	70
Pracujący na własny rach.	53	44	4	59
Bierni zawodowo				
Renciści	57	30	13	123
Emeryci	50	44	6	215
Uczniowie i studenci	39	58	3	63
Bezrobotni	59	39	3	90
Gospodynie domowe i inni	65	34	1	60
Pracuje w:				
sferze budżetowej, inst. państw., publicznej	56	42	2	206
spółce właścicieli prywatnych i państwa	61	36	3	106
sekt. pryw. poza rolnict. prywatnym gosp. rolnym	61	35	4	179
prywatnym gosp. rolnym	57	33	9	82
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	63	31	6	151
276 - 399	47	47	6	126
400 - 549	56	38	7	249
550 - 799	49	46	6	181
Powyżej 799 zł	59	38	3	152
Ocena własnych war. mater.				
Złe	59	35	6	329
Średnie	52	43	5	493
Dobre	59	38	3	266
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	54	41	5	66
Raz w tygodniu	55	40	4	568
1-2 razy w miesiącu	60	34	6	182
Kilka razy w roku	53	44	3	183
W ogóle nie uczestniczy	56	35	9	90
Poglądy polityczne				
Lewica	60	36	4	254
Centrum	55	42	2	320
Prawica	56	41	2	289
Trudno powiedzieć	50	37	13	221

Tabela 4. Jak Pan(i) sądzi, czy **opinia uczniów o pracy nauczyciela** powinna mieć wpływ na wysokość wynagrodzenia nauczycieli czy raczej nie?

	(%)			
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	47	47	6	1089
Płeć				
Mężczyźni	44	49	7	516
Kobiety	50	44	5	573
Wiek				
18-24 lat	59	35	6	156
25-34	56	41	3	192
35-44	46	48	6	222
45-54	45	51	4	200
55-64	40	57	4	139
65 lat i więcej	38	49	14	180
Miejsce zamieszkania				
Wieś	44	47	9	401
Miasto do 20 tys.	48	49	4	128
20 - 100 tys.	51	45	5	213
101 - 500 tys.	49	48	3	210
501 tys.i więcej mieszk.	47	46	6	136
Wykształcenie				
Podstawowe	42	45	13	308
Zasadnicze zawodowe	48	47	5	251
Średnie	51	46	3	415
Wyższe	47	52	2	115
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	42	58	0	91
Prac. umysł. niż. szczebla	55	41	4	119
Pracownicy fiz.- umysł.	78	20	3	62
Robotnicy wykwalifikowani	51	42	7	102
Robotnicy niewykwalifik.	43	30	27	35
Rolnicy	57	39	4	70
Pracujący na własny rach.	47	51	1	59
Bierni zawodowo				
Renciści	50	42	8	123
Emeryci	33	58	9	215
Uczniowie i studenci	50	46	4	63
Bezrobotni	42	55	2	90
Gospodynie domowe i inni	43	49	8	60
Pracuje w:				
sferze budżetowej, inst. państw., publicznej	49	48	3	206
spółce właścicieli prywatnych i państwa	60	35	6	107
sekt. pryw. poza rolnict. prywatnym gosp. rolnym	48	45	7	179
prywatnym gosp. rolnym	58	33	9	82
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	43	51	6	151
276 - 399	47	46	6	126
400 - 549	45	48	6	250
550 - 799	45	47	7	181
Powyżej 799 zł	49	48	3	152
Ocena własnych war. mater.				
Złe	47	45	8	329
Średnie	45	48	7	494
Dobre	51	47	2	266
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	48	48	3	66
Raz w tygodniu	47	47	6	568
1-2 razy w miesiącu	46	44	10	182
Kilka razy w roku	48	47	5	183
W ogóle nie uczestniczy	47	49	5	90
Poglądy polityczne				
Lewica	44	53	3	254
Centrum	46	50	4	320
Prawica	53	45	2	289
Trudno powiedzieć	45	37	18	222

Tabela 5. Jak Pan(i) sądzi, czy **liczba uczniów w klasie** powinna mieć wpływ na wysokość wynagrodzenia nauczycieli czy raczej nie? (%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	48	46	6	1089
Płeć				
Meżczyźni	48	45	6	516
Kobiety	47	47	6	573
Wiek				
18-24 lat	42	55	3	156
25-34	43	54	3	192
35-44	46	49	5	222
45-54	56	41	3	200
55-64	47	46	7	139
65 lat i więcej	51	32	16	180
Miejsce zamieszkania				
Wieś	47	45	8	401
Miasto do 20 tys.	45	51	4	128
20 - 100 tys.	53	43	4	213
101 - 500 tys.	49	45	6	210
501 tys.i więcej mieszk.	43	52	5	136
Wykształcenie				
Podstawowe	50	37	13	308
Zasadnicze zawodowe	48	47	4	251
Średnie	46	51	3	415
Wyższe	47	49	4	115
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	41	57	3	91
Prac. umysł. niż. szczebla	48	50	1	119
Pracownicy fiz. - umysł.	51	47	2	62
Robotnicy wykwalifikowani	51	44	5	102
Robotnicy niewykwalifik.	40	42	18	35
Rolnicy	50	44	7	70
Pracujący na własny rach.	33	65	2	59
Bierni zawodowo				
Renciści	60	31	9	123
Emeryci	47	39	13	215
Uczniowie i studenci	36	64	0	63
Bezrobotni	48	47	4	90
Gospodynie domowe i inni	54	45	2	60
Pracuje w:				
sferze budżetowej, inst. państw., publicznej	49	49	2	206
spółce właścicieli prywatnych i państwa	44	52	4	107
sekt. pryw. poza rolnict. prywatnym gosp. rolnym	40	54	6	179
prywatnym gosp. rolnym	54	38	8	82
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	50	47	2	151
276 - 399	45	48	8	126
400 - 549	49	43	8	250
550 - 799	48	44	8	181
Powyżej 799 zł	52	46	2	152
Ocena własnych war. mater.				
Złe	52	42	6	329
Średnie	48	44	8	494
Dobre	42	54	3	266
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	61	37	2	66
Raz w tygodniu	46	48	6	568
1-2 razy w miesiącu	48	42	10	182
Kilka razy w roku	52	46	2	183
W ogóle nie uczestniczy	42	51	7	90
Poglądy polityczne				
Lewica	47	50	4	254
Centrum	48	49	3	320
Prawica	52	44	4	289
Trudno powiedzieć	42	42	16	222

Tabela 6. Jak Pan(i) sądzi, czy **przedmiot, jakiego nauczyciel uczy** powinien mieć wpływ na wysokość wynagrodzenia nauczycieli czy raczej nie?

	(%)			
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	37	57	6	1089
Płeć				
Mężczyźni	38	55	7	516
Kobiety	36	58	5	573
Wiek				
18-24 lat	28	68	4	156
25-34	35	63	2	192
35-44	40	56	4	222
45-54	39	57	4	200
55-64	37	54	9	139
65 lat i więcej	41	45	14	180
Miejsce zamieszkania				
Wieś	39	52	9	401
Miasto do 20 tys.	30	65	5	128
20 - 100 tys.	44	53	3	213
101 - 500 tys.	36	60	4	210
501 tys.i więcej mieszk.	29	64	6	136
Wykształcenie				
Podstawowe	39	49	12	308
Zasadnicze zawodowe	41	52	7	251
Średnie	35	63	3	415
Wyższe	32	68	0	115
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	21	79	0	91
Prac. umysł. niż. szczebla	42	56	2	119
Pracownicy fiz.- umysł.	43	55	2	62
Robotnicy wykwalifikowani	40	51	9	102
Robotnicy niewykwalifik.	36	41	23	35
Rolnicy	45	47	7	70
Pracujący na własny rach.	23	74	3	59
Bierni zawodowo				
Renciści	35	53	12	123
Emeryci	39	51	10	215
Uczniowie i studenci	18	82	0	63
Bezrobotni	40	59	1	90
Gospodynie domowe i inni	57	41	2	60
Pracuje w:				
sferze budżetowej, inst. państw., publicznej	38	60	2	206
spółce właścicieli prywatnych i państwa	35	57	7	107
sekt. pryw. poza rolnict. prywatnym gosp. rolnym	28	65	7	179
prywatnym gosp. rolnym	46	45	10	82
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	39	54	6	151
276 - 399	42	52	7	126
400 - 549	38	55	7	250
550 - 799	33	60	6	181
Powyżej 799 zł	36	60	4	152
Ocena własnych war. mater.				
Złe	39	52	8	329
Średnie	38	56	7	494
Dobre	33	65	2	266
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	39	59	2	66
Raz w tygodniu	37	58	6	568
1-2 razy w miesiącu	39	52	10	182
Kilka razy w roku	40	56	4	183
W ogóle nie uczestniczy	30	63	7	90
Poglądy polityczne				
Lewica	40	55	6	254
Centrum	41	56	3	320
Prawica	33	66	1	289
Trudno powiedzieć	35	49	16	222

Tabela 7. Jak Pan(i) sądzi, czy **możliwości finansowe gminy, na terenie której znajduje się szkoła** powinny mieć wpływ na wysokość wynagrodzenia nauczycieli czy raczej nie?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	26	67	7	1087
Płeć				
Mężczyźni	26	66	8	516
Kobiety	26	67	7	571
Wiek				
18-24 lat	26	68	6	156
25-34	27	70	3	192
35-44	27	67	6	220
45-54	22	75	4	200
55-64	27	65	8	139
65 lat i więcej	28	54	18	180
Miejsce zamieszkania				
Wieś	26	63	11	399
Miasto do 20 tys.	22	74	4	128
20 - 100 tys.	29	69	2	213
101 - 500 tys.	25	64	11	210
501 tys.i więcej mieszk.	25	71	3	136
Wykształcenie				
Podstawowe	25	60	15	308
Zasadnicze zawodowe	29	64	7	251
Średnie	27	70	3	413
Wyższe	19	76	5	115
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	15	82	3	91
Prac. umysł. niż. szczebla	30	67	3	119
Pracownicy fiz.- umysł.	26	71	3	62
Robotnicy wykwalifikowani	29	65	6	102
Robotnicy niewykwalifik.	27	51	23	35
Rolnicy	25	67	8	70
Pracujący na własny rach.	17	79	4	59
Bierni zawodowo				
Renciści	29	58	13	123
Emeryci	26	62	12	215
Uczniowie i studenci	28	72	0	63
Bezrobotni	25	66	9	88
Gospodynie domowe i inni	31	66	3	60
Pracuje w:				
sferze budżetowej, inst. państw., publicznej	25	73	2	206
społce właścicieli prywatnych i państwa	25	68	7	107
sekt. pryw. poza rolnict. prywatnym gosp. rolnym	23	70	7	179
prywatnym gosp. rolnym	25	65	11	82
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	34	62	4	149
276 - 399	22	70	8	126
400 - 549	27	64	9	250
550 - 799	22	68	9	181
Powyżej 799 zł	29	65	6	152
Ocena własnych war. mater.				
Złe	27	66	7	327
Średnie	25	65	10	494
Dobre	27	70	3	266
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	17	78	5	66
Raz w tygodniu	28	64	8	568
1-2 razy w miesiącu	25	68	7	180
Kilka razy w roku	25	69	6	183
W ogóle nie uczestniczy	27	67	6	90
Poglądy polityczne				
Lewica	22	73	5	252
Centrum	29	67	3	320
Prawica	26	70	5	289
Trudno powiedzieć	26	54	20	222

Tabela 8. Jak Pan(i) sądzi, czy wielkość miejscowości, w której znajduje się szkoła powinna mieć wpływ na wysokość wynagrodzenia nauczycieli czy raczej nie?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	18	77	5	1087
Płeć				
Mężczyźni	19	76	5	516
Kobiety	17	78	4	571
Wiek				
18-24 lat	14	83	3	156
25-34	17	80	3	192
35-44	17	81	2	220
45-54	19	80	1	200
55-64	20	73	7	139
65 lat i więcej	23	64	13	180
Miejsce zamieszkania				
Wieś	21	73	7	399
Miasto do 20 tys.	21	77	3	128
20 - 100 tys.	19	80	2	213
101 - 500 tys.	14	79	7	210
501 tys.i więcej mieszk.	16	83	1	136
Wykształcenie				
Podstawowe	21	70	9	308
Zasadnicze zawodowe	20	76	3	251
Średnie	16	82	2	413
Wyższe	14	82	4	115
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	11	87	2	91
Prac. umysł. niż. szczebla	19	80	1	119
Pracownicy fiz.- umysł.	8	90	2	62
Robotnicy wykwalifikowani	20	78	2	102
Robotnicy niewykwalifik.	20	73	7	35
Rolnicy	26	69	5	70
Pracujący na własny rach.	12	88	0	59
Bierni zawodowo				
Renciści	16	74	10	123
Emeryci	22	70	9	215
Uczniowie i studenci	9	88	3	63
Bezrobotni	23	73	3	88
Gospodynie domowe i inni	28	70	2	60
Pracuje w:				
sferze budżetowej, inst. państw., publicznej	17	82	2	206
spółce właścicieli prywatnych i państwa	16	81	3	107
sekt. pryw. poza rolnict. prywatnym gosp. rolnym	14	84	2	179
prywatnym gosp. rolnym	23	70	7	82
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	22	76	2	149
276 - 399	17	78	5	126
400 - 549	22	71	6	250
550 - 799	22	79	6	181
Powyżej 799 zł	16	80	4	152
Ocena własnych war. mater.				
Złe	22	74	4	327
Średnie	15	80	5	494
Dobre	20	76	4	266
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	19	77	3	66
Raz w tygodniu	19	76	4	568
1-2 razy w miesiącu	16	79	5	180
Kilka razy w roku	16	80	4	183
W ogóle nie uczestniczy	21	72	7	90
Poglądy polityczne				
Lewica	13	84	3	252
Centrum	21	77	2	320
Prawica	20	77	3	289
Trudno powiedzieć	18	69	13	222